

KRÓTKOFALOWIEC POLSKI

nr 3 (554)/2011

ISSN 1230-9990

Polski Związek Krótkofalowców jest wiodącą organizacją, skupiającą osoby zainteresowane różnymi formami łączności radiowej i wykorzystaniem ich dla rozwoju własnego i dobra społecznego. PZK dba o rozwój służby radioamatorskiej i radioamatorskiej satelitarnej w Polsce. PZK jest reprezentantem osób zainteresowanych technikami radiowymi wobec instytucji państwowych i organizacji społecznych, krajowych i zagranicznych.

„Krótkofalowiec Polski” – organ prasowy ZG PZK ukazuje się od 1928 roku
Wydawca ZG PZK
Druk: Wydawnictwo AVT Warszawa
Polski Związek Krótkofalowców
Redaktor Naczelny
Barbara Machowiak SQ3VB
sq3vb@pzk.org.pl, tel. 517 193 682
Sekretariat ZG PZK
ul. Modrzewiowa 25, 85-635 Bydgoszcz
adres do korespondencji:
skr. poczt. 54, 85-613 Bydgoszcz 13
tel./fax 052 372 16 15,
e-mail: hqpk@pzk.org.pl
strona internetowa www.pzk.org.pl
Konto bankowe:
33 1440 1215 0000 0000 0195 0797
Centralne Biuro QSL – adres jw.
Prezydium ZG PZK
Prezes:
Piotr Skrzypczak SP2JMR
sp2jmr@pzk.org.pl, belid04@infoserve.pl
Wiceprezysi:
Jan Dąbrowski SP2JLR (ds. organiz.)
jandab@fire.one.pl, sp2jlr@pzk.org.pl
Bogdan Machowiak SP3IQ (ds. sport.)
sp3iq@pzk.org.pl
Sekretarz PZK:
Tadeusz Pamięta SP9HQJ
sp9hqj@pzk.org.pl, sp9hqj@poczta.fm
Skarbnik:
Sławomir Chabiera SP2JMB
slawek@sp2jmb.pl
Główna Komisja Rewizyjna
Przewodniczący:
Jerzy Smoczyk SP3GEM,
sp3gem@wp.pl
Wiceprzewodniczący:
Witold Onacyszyn SP9MRO,
sp9mro@polla.pl
Sekretarz:
Witold Malinowski SP9AAV,
sp9aav@gemini.net
Członkowie GKR:
Jerzy Jakubowski SP7CBG,
sp7cbg@gmail.com
Marcin Skóra SQ2BXI,
bxi@interia.pl
Inne funkcje przy ZG PZK
Award Manager PZK:
Andrzej Buras SQ7B
sq7b@pzk.org.pl
ARDF Manager:
Krzysztof Jaroszewicz SQ2ICY
krzysztof.jaroszewicz@gazeta.pl
IARU-MS Manager:
Władysław Grabowiecki SP3SUZ
sp3suz@neostrada.pl, tel. 509 411 556
Contest Manager
Kazimierz Drzewiecki SP2FAX
sp2fax@wp.pl
Manager-Koordinator ds. łączności
Kryzysowej PZK (EmCom Manager)
Rafał Wolanowski SQ6IYR
sq6iyr@o2.pl
VHF Manager:
Piotr Szolkowski SP5QAT
pkukf@pzk.org.pl
QTH Manager:
Paweł Bogubowicz SQ6OXX
sq6oxx@panex.com.pl
Packet Radio Manager:
Marek Kuliński SP3AMO
sp3amo@pzk.org.pl
Manager OH PZK:
Andrzej Wawrzynkiewicz SP3TYC
sp3tyc@pzk.org.pl
KF Manager PZK: Bogdan Rzedzicki
SP7DRV e-mail sp7drv@pzk.org.pl
Officer łącznikowy: IARU-PZK - Paweł
Zakrzewski SP7TEV sp7tev@wp.pl
Administrator portalu i systemów infor-
macyjnych PZK - Zygmunta Szumski
SP5ELA e-mail: admin@pzk.org.pl
**Redakcja Radiowego Biuletynu
Informacyjnego PZK**
Jerzy Tadeusz Kucharski SP5BLD
ul. Sułkowskiego 21,
05-825 Grodzisk Mazowiecki
tel. 022 724 23 80, 0607 928029,
0603 545765, 0505 207773,
0604 714321, Skype: sp5bid
Od listopada 2007 zmiany częstotliwości
nadawania: niedziela godz. 10.30 na QRG
3700 kHz lub 7090 kHz ± QRM
Program TV o krótkofalowcach
„Krótkofalowy Bis” www.videoexpres.pl

Od Redakcji

Witam Koleżanki i Kolegów. W marcowym numerze postanowiliśmy utworzyć nowy dział – Porady prawne. Mamy nadzieję, że przydadzą się one wielu z nas. Od przyszłego miesiąca planujemy umieścić w numerze rubrykę z listami od czytelników „Krótkofalowca”. Dlatego, jeżeli są pytania lub prośby, prosimy przysyłać je na adres prezesa PZK Piotra Skrzypczaka SP2JMR. Mam nadzieję, iż nasze pomysły spotkają się z akceptacją i uznaniem wszystkich. W numerze polecam relację z łączności SP7POS oraz wspomnienie o Krzysztofie SP6FJG.

Vy 73! Basia SQ3VB

Jak przekazać 1% na PZK jako OPP za 2010 rok?

Poniższą informację podajemy, ponieważ w „Krótkofalowcu Polskim” nr 2/2011 wymieniałem omyłkowo informacje z PIT-ów za 2009 rok. Niestety z różnych powodów PIT-y są co roku zmieniane. Nie zmienia to faktu, że przy wypełnianiu należy je po prostu przeanalizować.

Aby przekazać 1% należnego podatku dla Polskiego Związku Krótkofalowców, jako OPP, wpisujemy nasz numer KRS: 0000088401

W najczęściej stosowanych formularzach należy zrobić to wg poniższego zestawienia.

1. w PIT-28 poz. 126
2. w PIT-36 poz. 305
3. w PIT-36L poz. 105
4. w PIT-37 poz. 124

Jeśli życzeniem darczyńcy jest, aby 80% przekazanej kwoty było przeznaczone dla konkretnego Oddziału PZK lub klubu, proszę tę informację wpisać do rubryki „Inne informacje, w tym ułatwiającej kontakt z podatnikiem” znajdującej się bezpośrednio pod wnioskiem o przekazanie 1 proc. podatku należnego. Są to pozycje:

1. w PIT-28 poz. 128
2. w PIT-36 poz. 307
3. w PIT-36L poz. 107
4. w PIT-37 poz. 126

Jeśli darczyńca ma takie życzenie, wówczas wypełnia tę rubrykę, podając nr OT i ewentualne znak klubu.

Podanie znaku klubu bez numeru OT nie jest wystarczające.

Przykładowo: OT 04 klub SP2PIK, OT11 klub SP6PAZ, OT73 klub SP5PBE itp.

Zgoda na poinformowanie beneficjenta (PZK) o danych darczyńcy znajduje się w polach sąsiadujących bezpośrednio do deklarowania celu szczegółowego.

Po zaznaczeniu zgody darczyńca jest nam znany i możemy się z nim kontaktować, np. przysyłając życzenia, podziękowania lub kalendarz PZK na rok następny.

Wszelkie zapytania związane z wykorzystaniem środków z darowizn proszę kierować na adres:

sp2jmr@pzk.org.pl
lub listownie na adres:
Polski Związek Krótkofalowców sekretariat ZG PZK
ul. Modrzewiowa 25
85-635 Bydgoszcz,
skr. poczt. 54
85-613 Bydgoszcz 13.

**Piotr Skrzypczak
SP2JMR
prezes PZK**

Podziękowania

Pragnę po raz kolejny w imieniu ZG PZK i członków naszej organizacji serdecznie podziękować wszystkim darczyńcom, którzy wsparli nasz Związek swoim 1% od należnego podatku za rok 2009. Pozwoliło to w latach ubiegłych i pozwoli w roku 2011 na realizację wielu ważnych przedsięwzięć w ramach PZK jako OPP, których by bez Waszego wsparcia po prostu nie było.

Tak jak i w latach poprzednich zwracam się z apelem o wpłaty na PZK jako OPP z tyt. 1% kwoty należnego podatku.

W latach minionych kwoty uzyskane z tego tytułu każdorazowo przekraczały miesięczny budżet PZK, czyli zawsze było to ponad 21000 zł. Po zmianie sposobu przekazywania środków za rok 2007 uzyskaliśmy ponad 70000 zł, za 2008 ponad 120000, a za 2009 – ponad 80000.

Środki te przeznaczone są prawie w 80% na rzecz Oddziałów Terenowych PZK lub klubów do nich należących i są wykorzystywane zgodnie z uchwałami Zarządów Oddziałów PZK, którym są one dedykowane. Pozwalają one na zakup

urządzeń takich jak radiolatarnie, przemienniki, bramki APRS, transceivery, druk dyplomów i kart QSL, kursy krótkofalarskie, organizację spotkań środowiskowych itp. Pozostała część środków jest co roku wykorzystywana na dofinansowanie ważnych przedsięwzięć sportowych, szkoleniowych lub związanych z działalnością PZK w kraju i za granicą oraz na inne cele statutowe OPP.

Jednym z nich były i być może będą obozy szkoleniowe w sportach obronnych w większości finansowane z dotacji MON. Na pięciu kolejnych obozach wyszkoliliśmy ponad 170 nowych przyszłych krótkofalowców oraz umożliwiliśmy treningi ponad 100 miłośnikom Amatorskiej Radiolokacji Sportowej. Uważamy, że są to najlepsze formy propagowania krótkofalarstwa oraz pozyskiwania naszych

następców. Ważnym jest też aspekt ogólnowychowawczy młodego pokolenia. Warto pamiętać, że krótkofalarstwo stanowi alternatywę dla innych sportów i zainteresowań, poszerzając możliwości aktywnego życia nie tylko wśród młodzieży. Krótkofalarstwo stanowi też ważny element w tworzeniu sieci łączności zapasowej na wypadek zagrożenia lub klęsk żywiołowych, co w ostatnich latach nabrało

szczególnego znaczenia.

Piotr SP2JMR prezes PZK

Wszelkie pytania związane z wykorzystaniem środków z darowizną proszę kierować na adres: sp2jmr@pzk.org.pl lub listownie na adres: Polski Związek Krótkofalowców sekretariat ZG PZK ul. Modrzewiowa 25, 85-635 Bydgoszcz, skr. poczt. 54 85-613 Bydgoszcz 13.

Piotr Skrzypczak SP2JMR prezes PZK

Informacja uzupełniająca dotycząca środków 1% dla PZK jako OPP

Pomimo informacji przekazywanych co roku w różnych formach i miejscach, wśród naszych członków i nie tylko, pojawiają się wątpliwości co do sposobu wykorzystania środków deklarowanych przez darczyńców na określony cel. W związku z tym podaję, że:

1. Środki przeznaczone na PZK bez podania celu szczegółowego są do wykorzystania, na podstawie uchwały prezydium ZG, na cele zgodne ze statutem PZK. Nie wyklucza to przeznaczenia ich części na cele realizowane przez Oddziały terenowe czy też kluby.

2. Środki przekazane nam z podaniem szczegółowego przeznaczenia (np. w PIT-36 poz. 309) mogą być wykorzystane jedynie na podstawie uchwały Zarządu Oddziału Terenowego, któremu zostały przypisane.

3. Jeśli środki zostały zadeklarowane dla klubu krótkofalarskiego, to mogą być one wykorzystane wyłącznie na podstawie uchwały Zarządu Oddziału, do którego dany klub należy. Jest tak, ponieważ w strukturze PZK wykazanej w KRS są umieszczone Oddziały Terenowe PZK, a nie kluby.

4. Podstawą do zakwalifikowania środków przeznaczonych na cele szczegółowe, czyli OT i Kluby PZK, jest informacja zbiorcza przekazywana Polskiemu Związkowi Krótkofalowców przez właściwy ze względu na jego siedzibę urząd skarbowy. W tym przypadku przez US1 w Warszawie.

5. Jedynym sposobem wykorzystania tych środków jest dokument księgowy, np. faktura lub rachunek wystawiony na Polski Związek Krótkofalowców sekretariat ZG ul. Modrzewiowa 25 85-635 Bydgoszcz; NIP: 697-101-82-47.

Dokument taki, przed zaksięgowaniem i uruchomieniem środków, musi być opisany na odwrocie przez członka Zarządu OT, z podaniem daty podjęcia stosownej uchwały oraz ewentualnie jej numeru.

Piszę o tym, ponieważ niektórzy z beneficjentów oczekują przelewu środków na wskazane przez nich konta. Taka możliwość, w ramach obowiązujących przepisów dotyczących OPP, nie istnieje.

Zmiany wynikające ze zmian Ustawy o OPP

W ubiegłym roku miała miejsce nowelizacja ustawy o organizacjach pożytku publicznego i o wolontariacie.

Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie została uchwalona 24 kwietnia 2003 r. (Dz. U. nr 96, poz. 873 z późn. zm.). Była pierwszym aktem prawnym, który wprowadził definicję organizacji pozarządowej i wolontariatu oraz uregulował sposób współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi.

22 stycznia 2010 r. uchwalono nowelizację ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, której zmienione przepisy w większości weszły w życie 12 marca 2010 r. (regulacje dotyczące 1% weszły w życie

w wrześniu 2010 r.). Nowelizacja uwzględniła zmiany postulowane przez środowisko organizacji pozarządowych oraz samorząd terytorialny. W założeniu ma ona przede wszystkim uprościć współpracę organizacji z administracją publiczną.

Poniżej przedstawiam najistotniejsze nowe uregulowania wprowadzone ustawą z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 28, poz. 146).

- W ustawie wprowadzono zmiany w zakresie zadań własnych samorządów (gminy i powiatu). Do tej pory gmina i powiat miały obowiązek współpracować z organizacjami, obecnie ich obowiązkiem jest także ich wspieranie.

- W ustawie wprowadzono nowe mechanizmy współpracy:

1. tworzenie i prowadzenie przez organ lub organizację na zlecenie organu, jednostki wspierającej działalność organizacji (art. 5 ust. 6-7),

2. udzielanie pożyczek, gwarancji i poręczeń przez jednostkę samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych przepisów, m.in. ustawy o finansach publicznych, ustawy o samorządzie gminnym i powiatowym (art. 5 ust. 8),

3. umowa o wykonanie inicjatywy lokalnej (art. 5. ust. 2 pkt 6.),

4. umowa partnerstwa określona w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

(art. 5 ust. 2 pkt 7)

- W ustawie fakultatywnie wprowadzono możliwość uchwalania wieloletniego programu współpracy (art. 5a ust. 2).

- Ponieważ wiele organizacji prowadzi działalność przez cały rok, a wydatkowanie finansów publicznych związane jest z rokiem budżetowym, ustawa o pożytku przewiduje możliwość ogłaszania otwartych konkursów ofert przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie projektu budżetu. Projekt budżetu przekazywany jest organowi stanowiącemu najpóźniej do 15 listopada roku poprzedzającego obowiązywanie budżetu. Zatem po tym terminie możliwe jest ogłaszanie konkursów ofert. Przepis ten dotyczy wyłącznie samorządu (art. 13 ust. 5).

- Dwie lub więcej organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 mogą złożyć ofertę wspólną na realizację zadania publicznego (art. 14 ust. 2).

- Do rozpatrzenia ofert w ramach konkursu organ administracji publicznej zobowiązany jest powołać komisję konkursową. Komisja ma charakter opiniodawczy organu administracji publicznej (art. 15 ust. 2a).

- W ustawie wprowadzono nowy tryb zlecenia zadań publicznych – tzw. tryb uproszczony lub tryb małych zleceń (art. 19a). Tryb ten umożliwia zlecenie zadania z pominięciem trybu otwartego konkursu.

- Inicjatywa lokalna jest nową formą realizacji zadań

publicznych przez samorząd i mieszkańców. Polega ona na tym, że przychodzą oni z pomysłem na realizację konkretnego przedsięwzięcia, ale deklarują współudział w jego realizacji (art. 19c). Współudział może polegać na świadczeniu pracy społecznej, na świadczeniach pieniężnych lub rzeczowych. Świadczeniem pieniężnym są wpłaty na rachunek gminy, które będą przeznaczone na realizację danego przedsięwzięcia. Świadczeniem rzeczowym może być np. dokumentacja budowlana wykonana na zlecenie mieszkańców, która posłuży gminie do realizacji inwestycji (art. 19e)

- W ustawie wprowadzono sankcję za informowanie o posiadaniu statusu organizacji pożytku publicznego bez faktycznej rejestracji w KRS takiego statusu. Ten, kto działając w imieniu organizacji pozarządowej, podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 lub innych podmiotów, które nie są OPP, informuje organ administracji publicznej, osobę fizyczną lub prawną, że organizacja lub podmiot taki status OPP posiada, podlega karze grzywny (art. 50b).

- OPP może wykorzystywać środki 1% wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego (art. 27. ust. 2). Ustawa nie zezwala na wykorzystywanie tych pieniędzy, np. na działalność gospo-

darczą – nie można ze środków 1% pokryć, np. kosztów inwestycji w ramach działalności gospodarczej lub pokrywać strat z tej działalności.

- W ustawie wprowadzono szczegółowe regulacje dotyczące tworzenia listy OPP na potrzeby dystrybucji 1%. Taka lista ma być ogłoszona w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej do 15 grudnia roku poprzedzającego okres, w którym składane będą zeznania podatkowe.

- W gminie, powiecie i województwie mogą powstawać rady działalności pożytku publicznego (rozdział 6 ustawy o pożytku). To przeniesienie modelu krajowej RDPP na poziom lokalny i regionalny.

- Do 2010r. również członkowie stowarzyszenia mogli być wolontariuszami swoich organizacji (art. 42 ust. 3). Jednak zakres świadczeń członka stowarzyszenia, wykonywanych na zasadzie wolontariatu, powinien wykraczać poza obowiązki członkowskie wynikające ze statutu. Zgodnie z definicją wolontariusza wykonuje on świadczenia w sposób dobrowolny. Obowiązki członka stowarzyszenia (w tym zgodnie z ustawą Prawo o stowarzyszeniach – jego praca społeczna na rzecz organizacji) nie mają charakteru dobrowolnego - stają się zobowiązaniem w momencie uzyskania członkostwa.

Ponadto ustawa wprowadziła szereg zmian. Najistotniejsze z nich to:

- Status OPP może uzyskać organizacja pozarządowa oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt. 1 i 4 pod warunkiem, iż działalność, o której mowa w art. 20 ust. 1 pkt. 1 i ust. 2, prowadzona jest nieprzerwanie przez co najmniej 2 lata (art. 22 ust. 1).

- Organizacja pożytku publicznego podaje sprawozdania, (roczne sprawozdanie merytoryczne i roczne sprawozdanie finansowe), do publicznej wiadomości w sposób umożliwiający zapoznanie się z tymi sprawozdaniami przez zainteresowane podmioty, w tym poprzez zamieszczenie na swojej stronie internetowej (art. 23 ust. 2a).

- Organizacja pożytku publicznego zamieszcza sprawozdanie finansowe i merytoryczne w terminie 15 dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania, na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra, właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego (art. 23 ust. 6).

- Organizacja pożytku publicznego w sprawozdaniu przedstawia informacje o sposobie wydatkowania środków finansowych pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

- Wprowadzona została sankcja, w postaci utraty możliwości pozyskania 1%

podatku dochodowego od osób fizycznych (na dany rok podatkowy), za nieterminowe sprawozdania.

W tekście wykorzystano fragmenty tekstów Marcina Dadela (dyrektora Sieci SPLOT, członka Rady Działalności Pożytku Publicznego) z broszury „Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie”® Stowarzyszenie Klon/Jawor

Jan SP2JLR

P.S. Wiele z powyższych regulacji dotyczy PZK jako całości. Tym niemniej uczciwość wobec naszych członków i nie tylko jest ważną przesłanką do informowania ich o istotnych zmianach w prawie. Zwracam także uwagę, że Oddziały Terenowe PZK, nie tylko te posiadające osobowość prawną, mogą korzystać z zapisów znowelizowanej ustawy.

W takim przypadku potrzebne jest odpowiednie pełnomocnictwo, którego udzielimy członkowi Zarządu OT. Dotyczy to w szczególności współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, takimi jak: rady i administracje miast, gmin czy powiatów.

Status OPP daje nam możliwości, które jako PZK tylko w znikomym stopniu wykorzystujemy.

Zachęcam więc do współpracy.

Piotr SP2JMR

Anteny a środowisko cd.

Dyskusja na temat zgłoszeń, obliczeń i innych działań związanych z instalacją naszych anten i ich prawdopodobnym oddziaływaniem na środowisko nabiera rozmachu. Od 1 stycznia 2011 r. wszedł obowiązek dokonania zgłoszenia instalacji emitującej pole elektromagnetyczne, dla których równoważna moc promieniowania izotropowego wynosi co najmniej 15 W. Zwracam uwagę, że nie mówimy o mocy wyjściowej nadajnika. Podstawą prawną takich działań jest art. 152 Prawa Ochrony Środowiska oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r., dotyczące zgłoszeń

instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne. Dla instalacji, które były czynne przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, czyli przed 1 stycznia 2011 r., końcowym terminem dokonania zgłoszenia jest 30 czerwca 2011 r. Ogólny wzór zgłoszenia i wszystkie wymogi w tym zakresie zawiera wymienione rozporządzenie. Zatem zgłoszenie można wykonać samemu, bazując na podanym wzorze, uzupełniając go o odpowiednią liczbę załączników lub skorzystać z arkusza Analiza-Zgłoszenie instalacji dostępnego na stronie PZK, a także w Oddziałach Terenowych naszej organizacji.

Wybór wygodniejszej formy należy do każdego z nas. Zgłoszenia powinno się składać do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Trzeba pamiętać, że od czynności złożenia zgłoszenia pobierana jest opłata 120 zł.

Zgodnie z art. 152 POŚ należy również dokonać zgłoszenia dotyczącego rezygnacji z pracy instalacji oraz w przypadku zmian jej parametrów. Informacje zawarte w zgłoszeniu należy również przedłożyć państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu.

Pragnę zwrócić uwagę na wymóg załącznika 2 ust. 2 pkt 7 rozporządzenia, mó-

wiący o potrzebie dołączenia do zgłoszenia wyników pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych, jeśli takie były wymagane. Należy stwierdzić jednoznacznie, że jeżeli instalacja miała co najmniej 15 W, to takie pomiary były wymagane.

Zatem istnieje drugi niezależny od zgłoszenia obowiązek, wynikający z art. 122a Prawa Ochrony Środowiska. Dotyczy on obowiązku wykonywania pomiarów i składania wyników tych pomiarów do państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego oraz do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska. Należy to zrobić

bezpośrednio po rozpoczęciu użytkowania instalacji oraz każdorazowo przy zmianie warunków jej pracy, o ile zmiany te mogą mieć wpływ na zmianę poziomów pól elektromagnetycznych.

Uwzględniając jednak zapisy art. 147a oraz art. 3 POŚ dla instalacji używanych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, raporty z pomiarów mogą być zastąpione wynikami obliczeń i analiz. Analizę taką można wykonać samemu, korzystając z szeregu zależności dostępnych w literaturze dotyczącej tego tematu. Można też skorzystać ze wspomnianego już arkusza Analiza-Zgłoszenie instalacji. Od czynności składania raportów nie są pobierane żadne opłaty.

Odpowiadając na ewentualne zapytanie w sprawie zobowiązań wynikających z aktów prawnych, a dotyczących członków PZK, wyjaśniam, że niezbędne do wypełnienia wymogów prawa w zakresie amatorskiej działalności radiokomunikacyjnej jest przestrzeganie nie tylko Prawa Telekomunikacyjnego, ale również co najmniej Prawa Ochrony Środowiska i Prawa Budowlanego.

Zobowiązania związane z ochroną środowiska a dotyczące instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wynikają z trzech podstawowych aktów prawnych oraz kilku dodatkowych aktów prawnych związanych z nimi.

Podstawowe akty prawne to:

1. Ustawa Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.,

2. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia,

3. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne.

Zwracam w tym miejscu uwagę na zapisy ustawy, a szczególnie na art. 122a określającego wymagania w zakresie pomiarów pól elektromagnetycznych oraz art. 152, którego konsekwencją są wymienione wyżej

oba rozporządzenia.

Z zapisu artykułu 122a ustawy wynika pierwszy podstawowy wymóg. Prowadzący instalacje radiokomunikacyjne emitujące pola elektromagnetyczne, których równoważna moc promieniowania izotropowego wynosi nie mniej niż 15 W, emitujących pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz, są obowiązani do wykonania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku:

1) bezpośrednio po rozpoczęciu użytkowania instalacji lub urzędzenia;

2) każdorazowo w przypadku zmiany warunków pracy instalacji, w tym zmiany spowodowanej zmianami w wyposażeniu instalacji, o ile zmiany te mogą mieć wpływ na zmianę poziomów pól elektromagnetycznych, których źródłem jest instalacja. Artykuł ten określa również miejsce złożenia wyników pomiarów. Pragnę zwrócić uwagę, że art. 147a omawianej ustawy zwalnia instalacje pracujące w ramach służby radiokomunikacyjnej amatorskiej z obowiązku wykonywania pomiarów przez laboratoria akredytowane i w połączeniu z art. 3 umożliwia wypełnić wymagania art. 122a za pomocą wykonanych analiz lub obliczeń. Niezależnie od wymogu określonego przez art. 122a, zgodnie z art. 152 ustawy i rozporządzeniem istnieje drugi wymóg dotyczący dokonywania zgłoszeń instalacji, dla których kryteria wg paragrafu 2 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia, są zgodne z podanymi w art. 122a ustawy.

Zwracam uwagę, że zgodnie z ustawą art. 152 ust. od 3 do 6 określają szczegółowe warunki, kiedy zgłoszenia powinny być składane. Natomiast art. 378 ustawy oraz art. 152 ust. 7 ustawy określa miejsce dokonania zgłoszenia. Może pojawić się także pytanie, czy instalacje radiokomunikacyjne amatorskie są instalacjami laboratoryjnymi? W odpowiedzi stwierdzam, że nie. Stanowisko takie wynika z wyjaśnień uży-

skanych w czasie spotkania w Ministerstwie Środowiska. Zgodnie z interpretacją MŚ instalacje laboratoryjne są to instalacje posiadające taki status na podstawie dokumentów rejestracyjnych jednostek eksploatujących takie instalacje. Stanowisko takie znajduje swoje potwierdzenie w innych zapisach omawianych aktów prawnych, które dotyczą instalacji radiokomunikacyjnych amatorskich, a zatem potwierdzają, że instalacje te nie podlegają zwolnieniu na mocy wspomnianego zapisu.

Zapis art. 4 rozporządzenia dotyczący terminu jego wejścia w życie określa jednoznacznie termin podstawowy na dzień 1 stycznia 2011 r. Dodatkowy zapis wydłużający wejście w życie na dzień 1 stycznia 2013 r. dla instalacji przekazanych do użytkowania przed dniem 28 lipca 2005 r. dotyczy wyłącznie instalacji, które faktycznie zostały oddane do użytkowania przed określoną datą. Zwracam uwagę, że mówimy w tym miejscu o oddaniu do użytkowania w rozumieniu ustawy Prawo Ochrony Środowiska, a zatem wypełnienia innych wymogów ustawy, takich jak art. 122a. Jeżeli instalacja amatorska miała wypełnić wymagania między innymi art. 122a, czyli wykonane i złożone raporty z pomiarów przed wyznaczoną datą, należy założyć, że instalacja taka może być uznana za wypełniająca zapis tego artykułu.

Pragnę zwrócić uwagę, że obowiązek składania raportów z pomiarów lub analiz wynikających z art. 122a oraz zgłoszeń w oparciu o art. 152 spoczywa na prowadzącym instalacje lub użytkowniku. Wynika z tego, że dla stacji klubowych obowiązek spoczywa na kierownictwie klubu odpowiedzialnym za kierowanie i nadzór nad pracą stacji klubowej. Oczywiście koszty związane z dokonaniem zgłoszeń wynoszące 120 zł leżą po stronie klubu. Jednostki terenowe, a w tym kluby zarejestrowane w PZK, mają możliwość skorzystania ze zwolnienia z opłaty z tytułu posiadania przez PZK statusu OPP. Wymagane jest jednak dołączenie do zgłosze-

nia stosownego zaświadczenia. Kolejne Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne w załączniku nr 2 ust. 2 przedstawia szczegółowe wymagania, jakie powinno zawierać zgłoszenie. Zwracam uwagę, że zgłoszenie pełni rolę deklaracji warunków pracy instalacji i nie musi pokrywać się z warunkami wynikającymi z posiadanego pozwolenia, a jedynie z faktycznych parametrów posiadanej instalacji tj. anten, wykorzystywanej mocy nadajników, możliwości stosowania modulacji itp. Zgodnie z punktem 6 omawianego ustępu należy dokonać kwalifikacji instalacji. Kwalifikacja instalacji jako przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko nie ma bezpośredniego powiązania z wartością dopuszczalnych limitów składowych pola elektromagnetycznego i należy ją dla każdej instalacji wykonać zgodnie z wymaganiami stosownego rozporządzenia. Punkt 7 omawianego ustępu nakazuje dołączyć do zgłoszenia wyniki pomiarów lub analizy instalacji wykonane zgodnie z art. 122a, jeżeli takie były wymagane. Ponieważ kryteria dla instalacji wymagającej dokonania zgłoszenia są analogiczne jak w art. 122a ustawy, dla wykonywania pomiarów należy jednoznacznie stwierdzić, że w przypadku dokonywania zgłoszenia instalacji eksploatowanej przed 1 stycznia 2011 r. istniał wymóg wykonania pomiarów lub analiz o ile było spełnione kryterium mocy EIRP.

Reasumując: Korzystając z arkuszy Dionizego wysyłamy: raport/analizę do PWIS – arkusze Raport strona 1, 2, 3 oraz właściwe wypełnione arkusze dane i ocena wraz z graficznym wskazaniem miejsc, dla których dokonywana jest analiza.

Raport/analizę do ochrony środowiska, czyli WIOŚ, arkusze Raport strona 1a, 2, 3 oraz właściwe wypełnione arkusze dane i ocena wraz z graficznym wskazaniem miejsc, dla których dokonywana jest analiza. Zgłoszenie do przy-

denta, burmistrza lub wójta, arkusze Zgłoszenie strony 1, 2, 3 oraz właściwe wypełnione arkusze dane. Kopię zgłoszenia należy wysłać do PWIS.

Prezydium PZK stoi na stanowisku, że wszyscy członkowie eksploatujący stacje, dla których moc promienio-

wania izotropowego wynosi co najmniej 15 W, powinni wypełnić wymagania nakładane na nich przez Prawo Ochrony Środowiska. Zapisy tego prawa winny być znane i przestrzegane z innymi dotyczącymi różnych dziedzin naszego życia.

Dalsze działania w zakresie wynegocjowania kolejnych ograniczeń wymogów nas dotyczących ze strony Prawa Ochrony Środowiska będą prowadzone. Korzystając z tej formy informacji, zwracam się z apelem do wszystkich chętnych mających możliwo-

ści pomocy władzom PZK przy działaniach na rzecz złagodzenia „sankcji” nałożonych na nas przez Ministerstwo Środowiska.

Na podstawie materiałów opracowanych przez Dionizego Studzińskiego SP6IEQ

Piotr Skrzypczak SP2JMR

Mistrzostwa w szybkiej telegrafii, czyli IARU High Speed Telegraphy World Championships 2011 Bielefeld, Germany (Część II)

Kontynuując rozpoczęte na łamach KP 2/2011 rozważania o możliwości udziału dobranej drużyny PZK w Mistrzostwach HST 2011, pragnę przedstawić w „telegraficznym skrócie” przebieg poszczególnych konkurencji CW. Mistrzostwa HST, jak rzadko które, pozwalają zawodnikom trenować w domu przy komputerze lub przy własnej radiostacji. Nawet krótki, ale regularny (najlepiej codzienny) trening to gwarancja wzrostu odbieranych prędkości i pomnażania uzyskanej punktacji. Zawody w szybkiej telegrafii według regulaminu IARU to połączenie kilku testów operatorskich. Częściowo, lecz nie do końca przypominają one pracę emisją CW na pasmach amatorskich. Telegrafisci w ramach mistrzostw HST wg regulaminu IARU współzawodniczą ze sobą w czterech zasadniczych konkurencjach:

- odbiór słuchowy tekstów literowych, cyfrowych i mieszanych,
- nadawanie kluczem tekstów literowych, cyfrowych i mieszanych,
- odbiór znaków wywoławczych radiostacji amatorskich w programie RUFZ,
- symulowana praca w pile-up ze stacjami amatorskimi w programie MorseRunner.

Podczas odbioru słuchowego zawodnicy starają się odbierać coraz szybsze tempa tekstów ułożonych w typowe grupy pięcioznakowe. Każdy tekst trwa 1 minutę. Punktacja wzrasta za każde kolejne wyższe tempo. Błędy odbioru i zapisu umniejszają sumy punktów, prowadząc w skrajnym przypadku do niezaliczenia danego tekstu. Zapis może być odręczny (ołówki, długopis) lub na klawiaturze komputera. Zawodnicy często stosują własne skrócone sposoby zapisu ręcznego, wówczas ich pismo przypomina hieroglify, a po zakończeniu odbioru przepisują tekst do jawnej postaci. Ostatecznie poprawność odebranych radiogramów z dokładnością do każdego znaku sprawdza system komputerowy, do którego zawodnicy wprowadzają po trzy wybrane teksty. Tekst z najwyższym tempem, o ile zostaje zaliczony, stanowi o liczbie uzyskanych punktów w konkurencji odbioru. Próba nadawania odbywa się w asyście międzynarodowej komisji sędziowskiej, lecz głównym pomocnikiem arbitra jest komputer z programem monitorującym nadawanie zawodnika. Punktacja zależy od liczby i jakości znaków nadanych w ciągu jednej minuty, oddzielnie dla liter,

cyfr i tekstów mieszanych. Komisja precyzyjnie wykrywa każdy błąd i odejmuje za niego punkty. Zawodnicy nadają na własnych kluczach elektronicznych. Jest wielka różnorodność form wykonania manipulatorów, z jaką można się zetknąć na zawodach HST. Jeden warunek: układ elektroniczny klucza musi formować znaki o stosunku trwania 1:3.

Zawodnik odpowiada za swój manipulator, klucz i generator tonu monitorowego. Zaciski wyjściowe klucza łączą się z aparaturą sędziowską dla oceny nadawania. Teksty do nadawania składają się z grup pięcioznakowych. Odbiór znaków wywoławczych radiostacji amatorskich w programie RUFZ to już konkurencja nieco bliższa krótkofalarskiej pracy na pasmach. Baza danych programu RUFZ zawiera autentyczne znaki wywoławcze stacji pracujących w eterze. Zawodnik ma do odebrania 50 znaków wywoławczych. Sam wybiera tempo startowe. Jeśli odbiór przebiega bez błędów, program automatycznie podnosi tempo nadawania.

Wzrasta ono aż do zawrotnych wartości. W ten sposób każdy telegrafista dochodzi do swoich możliwości granicznych, po czym program reaguje na pojawiające się błędy i ogranicza tempo. Wynik końcowy przeliczony na punkty zależy od tempa maksymalnego oraz procentu znaków odebranych błędnie. W tej konkurencji

przydaje się praktyka z pasm amatorskich. Ostatnia konkurencja to operowanie w pile-up przez 10 minut. Program MorseRunner wiernie symuluje warunki pracy w zawodach krótkofalarskich z logowaniem komputerowym i nadawaniem z klawiatury. MorseRunner generuje sygnały telegraficzne radiostacji wołających w zawodach typu WW. Zawodnik wyodrębnia wołające go stacje spośród pile-up-u i prowadzi korespondencję jak podczas zwykłej wymiany QSO w zawodach.

Do wyboru i regulacji ma m.in. parametry: tempo CW, PBT – przesunięcie pasma filtru o stałej szerokości. Odpowiednim klawiszom przypisane są funkcje typowe jak w programach logujących np. WinTest. Uzyskana suma punktów zależy od liczby błędnych QSO nawiązanych w ciągu 10 minut trwania testu. W kolejnych artykułach zajmę się dokładnym wyjaśnieniem międzynarodowego regulaminu zawodów HST IARU oraz techniką treningu CW w programach RUFZ i MorseRunner. Zainteresowanych proszę o listy na adres: sp3slu@wp.pl
WY 73! Jerzy Gomoliszewski SP3SLU

Łączność z ISS SP7POS z udziałem młodzieży z Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Ostrowcu Świętokrzyskim

Łączność w dniu 18.01.2011 nie doszła do skutku. Czekaliśmy na łączność z astronautami z wielką niecierpliwością.

Niestety, z przyczyn od nas niezależnych 18.01.2011 nie doszło do łączności z stacją ISS, mimo doskonałej sły-

szalności sygnału z kosmosu w naszym odbiorniku. Po kilkunastu minutach od pierwszej próby nawiązania

łączności, mieliśmy pierwszą informację od koordynatora w Belgii o problemach z zakłóceniami odbioru na stacji

ISS, na kanałach podstawowym i zapasowym. Chwilę później, ku naszemu zdziwieniu i zaskoczeniu, zadzwonił do nas na telefon komórkowy sam Paulo ze stacji ISS (połączenie komutowane przez operatora ISS na GSM) i potwierdził osobiście zaistniały problem. Obiecał postarać się o dodatkową łączność poza kolejnością, w późniejszym, ustalonym z nami terminie.

Mimo wszystko emocji było bardzo dużo. Po usłyszeniu mocnego i wyraźnego wywołania naszej stacji, na sali rozległy się gromkie brawa. Szkoda, bo tak niewiele zabrakło do pełnego sukcesu...

Ponad godzinę później przeprowadzona została już bez problemu łączność ze szkołą we Włoszech. W związku z dużą liczbą pytań ze strony uczniów włoskich w

kierunku ISS-a, podczas następnego przelotu nad Europą łączność miała być kontynuowana. Nasi włoscy koledzy zaproponowali nam telefonicznie odstąpienie połowy swojego czasu i możliwość zadania kilku pytań przez ostrowieckich uczniów przy wykorzystaniu połączenia telefonicznego. Był to bardzo miły ruch z ich strony, jednak nasza młodzież udała się już

wcześniej do domów i zmuszeni byliśmy podziękować za ten wspaniały gest.

Nie złamujemy rąk, czekamy na następny termin, powinno się udać. Jesteśmy to winni naszej wspaniałej młodzieży z Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Ostrowcu Świętokrzyskim, która na równi z nami przeżywała to wydarzenie.

Tym razem ISS OK!

Dzisiaj (26.01.2011) o 07:36 UTC ponownie rozpoczęliśmy wywołanie stacji ISS. Tym razem odpowiedź padła niemal natychmiast po wywołaniu się stacji orbitalnej z za widnokregu. W ciągu 8 minut „widoczności” młodzieży z LO im. Stanisława Staszica w Ostrowcu Świętokrzyskim zdołała zadać 20 pytań związanych z tematyką funkcjonowania stacji orbitalnej, na które sympatyczna pani

astronautka Catherine Coleman, pod znakiem OR4IS, udzieliła nam krótkich odpowiedzi.

Jako podstawowego radia użyliśmy IC-746PRO z mocą 100 W. W zapasie był FT847. Antena główna to 2x10 el Yagi krzyżowa, w zapasie pionowy GP 1/2 fali. Antena główna obracana była rotorem ze zmianą azymutu i elewacji, naszej rodzimej produkcji z Żyrardowa, sta-

rowanego poprzez popularny program „Orbitron”. Gotowy do natychmiastowego użycia wzmacniacz na GU43B okazał się niepotrzebny.

Łączność obserwowało ponad 100 uczniów i nauczycieli „Staszica” oraz pan wicestaraosta ostrowiecki. Transmisja była na żywo poprzez wóz satelitarny w TVP Info na całe SP. Nie zabrakło TV Kielce i lokalnych rozgłośni radiowych oraz przedstawicieli miejscowej prasy. Informacje o łączności uka-

zały się w wiadomościach TVP1, w „Teleexpresie” oraz w lokalnych mediach. Poza ogromnym przeżyciem, była to wspaniała promocja krótkofalarstwa zarówno wśród uczniów, jak i milionów widzów i radiosłuchaczy.

Ogromne podziękowania dla Michała SQ7NSQ za pomysł i koordynowanie prawie dwuletnich przygotowań oraz dla załogi SP7POS za zaangażowanie w organizację imprezy.

prezes SP7POS – Paweł SP7SP

Nagroda dla Marka SP9UO

Marek SP9UO

Jak przeczytaliśmy w lokalnych mediach, w dniu

11.01.11 starosta powiatu Olesno wręczył uroczystie doroczne wyróżnienia Januury 2010. Miło nam przekazać, że jednym z laureatów został nasz kolega, prezes Oleskiego Klubu Krótkofalowców Marek SP9UO. Jak zaznaczono „w podziękowaniu za zaangażowanie i pomoc organizacyjną oraz wspieranie inicjatyw samorządu powiatowego w dziedzinie promocji, edukacji i kultury”. O dobrej

współpracy oleskich krótkofalowców z władzami powiatowymi mogliśmy się przekonać już wielokrotnie np. na spotkaniu ŁOŚ oraz przy okazji szkoleń w zakresie zarządzania kryzysowego. Podpisano też porozumienie na wypadek klęsk żywiołowych, na mocy którego współpraca krótkofalowców z samorządem jeszcze bardziej zacieśni się przy obopólnej korzyści i większego bezpieczeństwa mieszkańców. Nakładem starostwa wydrukowane zostały

także ładne karty QSL, jakich klub do tej pory nie posiadał oraz przekazano komputer, który od razu znalazł zastosowanie do łączności techniką cyfrową. Tego typu przykłady są godne naśladowictwa na terenie całego kraju, gdyż pozwalają z nadzieją patrzeć w przyszłość.

Marka SP9UO dobrze znają bywalcy spotkań ŁOŚ, a także spotkań na Kopie Biskupiej. Wszędzie tam gdzie, jest Marek, dobrze się dzieje.

SP2JMR

Debiut SP1PWU

W dniu 9 stycznia 2011 r. zadebiutował w eterze uczestniczący w Wielkiej Orkiestrze Świętecznej Pomocy Klub Krótkofalowców PZK „44 Wyspy” SP1PWU w Swinoujściu.

Inicjatorami powstania klubu byli koledzy Andrzej SQ1KSA i Tomek SP1WSX. W debiucie uczestniczyli wszyscy członkowie klubu: Andrzej SQ1KSA, Andrzej SQ1MNB, Bartosz SQ1JGB, Darek SP1FTI, Krzysztof SQ1ST, Kamil SQ1JGU,

Wojtek SQ1OHB, Zygmunt SQ1SDR oraz piszący tę informację Janusz SP1TMN, prezes Zachodniopomorskiego OT PZK.

Czynne były dwa stanowiska: jedno pracowało na SSB, drugie na PSK. Było sporo sprzętu

i duże zainteresowanie uczestników WOŚP. Krótkofalarstwo dobrze się zaprezentowało, tym bardziej że Kamil SQ1JGU demonstrował również zainteresowanym sprzęt wykonany przez siebie.

Janusz SP1TMN

Współzawodnictwo SP Contest Maraton

Wzorem ubiegłych lat, w roku 2011 kontynuowane będzie „Współzawodnictwo SP Contest Maraton”. Współzawodnictwo obejmu-

je wyniki polskich stacji indywidualnych i klubowych w zawodach krajowych ujętych w Kalendarzu Zawodów PZK w pasmach 80 i 40

metrów emisjami CW i SSB. Wyniki zawodów cyklicznych uwzględnione będą po ostatniej turze w danym roku kalendarzowym jako wynik końcowy tych zawodów.

Szczegółowe zasady współ-

zawodnictwa zawarte są w regulaminie zamieszczonym na: http://download.pzk.org.pl/public/regulaminy/sp_contest_maraton_2011.pdf.

Do współzawodnictwa zaliczone zostaną zawody

zamieszczone w Kalendarzu Zawodów na portalu PZK, a ich oficjalne wyniki (i ewentualne korekty) zostaną opublikowane przez organizato-

rów w terminie do trzech miesięcy od zakończenia zawodów. Wyniki zawodów można przesłać również na adres: spcontestmaraton@wp.pl

Tegoroczną edycję poprowadzą Krzysztof SP3MGM, Grzegorz SQ9E oraz Kazimierz SP9GFI. Dziękujemy za dotychczasową pracę Ja-

nuszowi SP5JXX. Nagrody za poprzednie edycje zostaną wysłane po podsumowaniu wyników z 2010 roku.

Info SP3IQ, SP9GFI.

Wspomnienie o Krzysztofie SP6FJG

5 stycznia 2011 roku środowisko Piastowskiego Klubu Krótkofalowców SP6PAZ pograżyło się w żałobie. W dniu tym po ciężkiej chorobie zmarł nasz nieodżałowany Kolega ŚP. Krzysztof Podkówka SP6FJG. Swoje pierwsze kroki stawiał w klubie SP6PAZ. Do krótkofalarstwa namówił go jego serdeczny kolega Józef SP6HEK, obecnie DF2KK. Obaj mieszkali w Opolu – Nowa Wieś Królewska i chodzili do jednej klasy szkoły podstawowej. W lokalnej prasie ukazała się informacja o naborze na kurs krótkofalarski organizowany przy Wyższej Szkole Inżynierskiej w Opolu, był to 1969 rok. Jego pierwszym nauczycielem telegrafii był były członek naszego klubu kolega Jerzy Płoszaj ex, SP6EEK. Oprócz radiotechniki Krzysztofa pasjonowała praca na telegrafii oraz zagadnienia z radiokomunikacji. Bardzo szybko opanował tajniki pracy tą emisją, stając się utalentowanym krótkofalowcem młodego pokolenia. Z dniem 1 listopada 1970 roku został przyjęty w szeregi Polskiego Związku Krótkofalowców, otrzymując równocześnie swój znak nasłuchowy SP6-6246. Po ukończeniu kursu i zdaniu egzaminu na pierwszą kategorię Krzysztof bardzo często wraz ze swoim kolegą Józefem SP6HEK wyjeżdża na zgrupowania i ogólnopolskie zawody telegrafistów. Jako junior często reprezentował barwy Ligi Obrony Kraju w Opolu w różnego rodzaju zawodach telegrafistów oraz wieloboju łączności. Był oddelegowywany z ramienia klubu i ZOW PZK Opole do reprezentowania barw LOK w Opolu. Pierwsze zezwolenie kategorii I na posiadanie i użytkowanie amatorskich urządzeń nadawczo-odbiorczych oraz indywidualny znak SP6FJG otrzymał 16 czerwca 1972 roku. Jeszcze jako nastu-

chowiec bardzo aktywnie pracował w klubie pod znakiem klubowym SP6PAZ, głównie na telegrafii. Jego pasją była praca w zawodach krajowych oraz międzynarodowych.

Razem ze wspomnianym Józefem SP6HEK stanowili tandem telegrafistów klubu, przyczyniając się w głównej mierze do osiągnięć klubu i zdobycia wielu trofeów. Mimo że uczęszczał do liceum, a później studiował na Wyższej Szkole Inżynierskiej w Opolu, zawsze znajdował czas na pracę w zawodach oraz społeczną pracę w klubie i ZOW PZK w Opolu. Jego pasją była również praca konstruktorska. Budował elektroniczne klucze telegraficzne, urządzenia nadawczo-odbiorcze, wzmacniacze mocy oraz anteny. Interesował się elektroniką, odbiorem dalekich naziemnych stacji telewizyjnych oraz odbiorem telewizyjnych stacji satelitarnych. Był pierwszym na naszym terenie wykonawcą kierunkowej anteny qubical-quad na pasma amatorskie 20 i 15 metrów. Również samodzielnie wykonał antenę i urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej. Oprócz pracy w klubie był aktywny na pasmach amatorskich pod swoim znakiem indywidualnym SP6FJG. W roku 1980 otrzymał znak okolicznościowy SR6FJG przyznany mu za aktywną pracę w klubie oraz na rzecz Zarządu Oddziału Wojewódzkiego PZK w Opolu. Piastował kilka funkcji w zarządzie klubu – był skarbnikiem, wiceprezesem ds. technicznych oraz sportowych. Koleżeński, dowcipny, uczynny i zawsze uśmiechnięty. Mimo młodego wieku posiadał bardzo dużą wiedzę teoretyczną i praktyczną z techniki i radiokomunikacji. Po ukończeniu studiów (Wydział Elektryczny w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Opolu) był nadal aktywnym członkiem

Krzysztof SP6FJG przy radiostacji

Krzysztof SP6FJG przy radiostacji, lata 70.

Kolejny dyplom dla Krzysztofa SP6FJG

klubu. Praktycznie jego aktywność w klubie trwała od 1969 do 1993 roku. Rozpoczął pracę zawodową i poświęcił się rodzinie. Mimo ciężkich doświadczeń losu (śmierć w krótkich odstępach czasu matki, ojca oraz starszej siostry) planował powrócić do swojego ukochanego hobby i zamiłowania, jakim było dla niego krótkofalarstwo. Niestety Jego przedwczesna śmierć pokrzyżowała mu ambitne plany na przyszłość. Został pochowany w dniu 11 stycznia 2011

roku na Cmentarzu Komunalnym na Półwsi w Opolu. Pozostawił pograżoną w wielkim smutku żonę Ewę, synów Piotra i Andrzeja oraz siostrę Joannę. W ostatniej drodze na miejsce pochówku towarzyszyli mu oprócz rodziny, krewnych i znajomych, również osiemnastoosobowa grupa jego kolegów krótkofalowców z klubu SP6PAZ.

Rodzinie ŚP. Krzysztofa składamy szczere wyrazy współczucia.

Koledzy z Piastowskiego Klubu Krótkofalowców SP6PAZ z Opola

Krótkofalarstwo polskie po II wojnie światowej (cz. 3)

Rozwój krótkofalarstwa

24 czerwca 1954 r. poznańska stacja SP3PD/UE dokonała pierwszego połączenia w paśmie 144 MHz na większą odległość ze stacją DL7FS w Berlinie. Stacja polska była wyposażona w następującą aparaturę: nadajnik kwarcowy z dwoma lampami LD15 w stopniu końcowym, konwerter kwarcowy na lampach „żołędziowych” i antenę obrotową „4 nad 4 nad 4”.

W 1954 roku odbył się również obóz przygotowawczy w Pilchowicach k. Jeleniej Góry, pomysły jako trening do zawodów „Polny Dzień”. Zawody te były pierwszym poważniejszym występem polskim w zawodach międzynarodowych. W obozie

brało udział osiem ekip zawodniczych. Polacy startowali w pasmach 86, 144 i 432 MHz; wyniki nie były nadzwyczajne, ale zachęcające. 19 czerwca 1955 r. w ramach zawodów czechosłowackich „Den Rekordu VKV” ekipa SP5KAB uzyskała rekordową łączność w paśmie 432 MHz na odległość 278 km. Stacja była wyposażona bardzo skromnie: nadajnik samowzbudny na lampie LD15, odbiornik superreakcyjny na lampie LD1 i antenę kątową o zysku 12 dB. W 1956 roku obserwuje się znaczny wzrost zainteresowania falami ultrakrótkimi. W Warszawie i na Śląsku wielu nadawców rozpoczęło działal-

ność w pasmach: 2-metrowym i 70-centymetrowym. Wpłynęło na to wiele czynników, m.in. pojawienie się na rynku pewnych ilości sprzętu UKF-owego w związku z organizacją polskiej telewizji.

W tym okresie są aranżowane liczne ekspedycje w góry i na Wybrzeże, przynoszące wiele ciekawego materiału do badań nad rozchodzeniem się fal metrowych. W podsumowaniu rocznej (1956 r.) działalności katowickiego Radioklubu w zakresie UKF podkreśla się duży wzrost liczby stacji pracujących na 2-metrach. Coraz więcej stacji bierze też udział w zawodach międzynarodowych. W maju 1957 r. opublikowano pierwszą tabelę rekordowych odległości: w paśmie 144 MHz na pierwszym miejscu znajduje się SP5FM/EL/p za QSO ze stacją YU3EN/EU/p – QRB 480 km; a w pa-

śmie 432 MHz SP5KAB/p za QSO ze stacją OK1RC – QRB 278 km.

Podano również pierwsze polskie łączności z innymi państwami. W 1957 roku utrzymuje się stała łączność między SP2CO (Gdańsk) i SP5FM (Warszawa). Rok 1957 został ogłoszony Międzynarodowym Rokiem Geofizycznym. Polski Związek Krótkofalowców wniósł swój wkład w badania, realizując następujący zakres prac:

1. przeprowadzanie prób określonych międzynarodowym programem MRG – korelacja warunków łączności na UKF ze zjawiskami meteorologicznymi i geomagnetycznymi,
2. uzyskanie danych statystycznych z łączności na falach rozproszonych (tropo),
3. utworzenie, w końcowej fazie, stałej sieci stacji UKF.

cdn.

Apel o stary gramofon i płyty do repliki radiostacji Błyskawica

W Muzeum Powstania Warszawskiego w pokoju przypominającym studio radiostacji znajduje się replika Błyskawicy z 1944 roku. Naszym staraniem, powstańców i krótkofalowców, jest wierne odtworzenie atmosfery wydarzeń i urządzeń tamtych lat. Aby uzupełnić zbiory w tym pokoju, poszukujemy brakującego urządzenia gramofonowego, na którym były odtwarzane wówczas utwory muzyczne: „Warszawianka” i nagrania Chopina. Poszukiwane są: – gramofon przenośny z małą tubą z lat 30., początek lat 40. ubiegłego wieku,

prędkość 78 obr./min – sprawny

– płyta gramofonowa szelakowa z utworem instrumentalnym „Warszawianki” (nie śpiewanym) nagranie sprzed 1939 roku, prędkość 78 obr./min

– płyta gramofonowa szelakowa z utworem Fryderyka Chopina – „Etiuda Rewolucyjna” nagranie sprzed 1939 roku prędkość 78 obr./min

– płyta gramofonowa szelakowa z utworem Fryderyka Chopina – „Polonez As-dur” op. 53, nagranie sprzed 1939 roku, prędkość 78 obr./min

W dni rocznicowe Powsta-

nia Warszawskiego z udziałem powstańców i krótkofalowców w Muzeum Powstania Warszawskiego uruchamiana jest replika radiostacji Błyskawica i czytane są przed mikrofonem kopie tekstów z nasłuchów programu z 1944 roku. W tych uroczystych audycjach brakuje możliwości odtwarzania utworów instrumentalnych z płyt gramofonowych. Zwracamy się z prośbą: jeżeli ktoś posiada jakkolwiek z wymienionych rzeczy i chciałby przekazać ją do Muzeum Powstania Warszawskiego, prosimy o kontakt z Działem Głównym

Inwentaryzatora Muzeum tel.: 22 539 79 87; 22 539 79 lub z Zygmuntem Seliga SP5AYY, tel. 603 230 708. Według relacji Adama Drzewoskiego ps. Benon Philips, powstańca, który był przy radiostacji Błyskawica w 1944 roku, urządzenie do odtwarzania płyt gramofonowych to gramofon przenośny, który nie miał dużej tuby. Prawdopodobnie dodatkowo był wyposażony w przetwornik elektryczny nałożony na ruchome ramię i dołączony do modulatora nadajnika.

Zygmunt SP5AYY

Silent Key

SP6FJG s.k.

W dniu 5 stycznia 2011 roku po długiej i ciężkiej chorobie zmarł długoletni członek Piastowskiego Klubu Krótkofalowców SP6PAZ kolega ŚP Krzysztof Podkówka SP6FJG.

Msza święta odprawiona została we wtorek w dniu 11 stycznia 2011 w Opolskiej Katedrze św. Krzyża, pogrzeb odbył się na Cmentarzu Komunalnym na Półwsi w Opolu. Cześć jego pamięci.

Krzysztof SP6DVP

SP5AW s.k.

Powiadamiam z żalem, że w dniu 24 stycznia 2011 roku w wieku 77 lat zmarł Tadeusz Piasecki ex SP5AW, ostatni z trzech założycieli i operatorów radiostacji klubowej SP5PRG.

Pogrzeb odbył się w dniu 31 stycznia na Starych Powązkach w Warszawie.

Znak radiostacji SP5PRG to inicjały jej założycieli: P – Tadeusz Piasecki SP5AW, R – Eugeniusz Raczek SP5BR i G – Janusz Gawańkiewicz SP5BL.

Krzysztof SP5HS